

Aluekehittämisen keskustelut 2024

Mhall 12.02.2024 § 28

Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetussa laissa (2021/27 §) todetaan alueiden kehittämisen keskustelut (ALKE) lakisääteisenä toimintana. Valtioneuvoston ja alueita edustavien tahojen on keskusteltava säännöllisesti alueiden kehittämisen tavoitteista ja niiden toimeenpanosta. Keskustelut perustuvat aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmiin ja aluekehityksen tilannekuvaan. Keskusteluja koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö. Alueilla keskusteluihin valmistautumisesta vastaavat maakuntien liitot.

Vuoden 2024 ALKE keskustelujen lähtökohtana on koko maan ja maakuntien tilanne- ja kehityskuvat, aluekehittämispäätös ja sen painopisteet (Kestävä elinvoima ja investoinnit, Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt sekä Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto), sekä hallitusohjelman suuralueittainen lähestymistapa. Viime mainitun ilmenemismuotoja ovat Pohjoisen ohjelma, Itäisen Suomen kehittämisvisio sekä Etelä- ja Länsi-Suomen merkitys elinvoimaisuudelle ja kasvulle. Keskustelujen tavoitteena on tukea hallitusohjelman ja ALKE päätöksen toimeenpanoa ja löytää ratkaisuja maan eri osien elinvoiman vahvistamiseen.

Kainuun ennakointi- ja seurantaryhmä on Kainuun liiton johdolla laatinut Kainuun tilannekuvan, joka esitellään valtioneuvostolle webinaarissa helmikuussa 2024. Tilanne- ja kehityskuva käy kattavasti läpi Kainuun aluekehittämisen teemoja väestökehityksestä, ympäristön kestävästä kehityksestä, saavutettavuudesta, elinkeinoelämästä, työvoimasta ja hyvinvoinnista. Kainuun tilannekuva on luettavissa Kainuun liiton ennakoinnin ja seurannan sivuilta:

<https://kainuunliitto.fi/kainuun-tilanne-ja-kehityskuva/>

ALKE-keskustelut järjestetään todennäköisesti läsnätilaisuutena Helsingissä siten, että aamupäivällä on useamman maakunnan (suuralueen) yhteinen tilaisuus ja iltapäivällä mahdollisuus maakuntakohtaisiin 50 minuutin keskusteluihin. Kainuu osallistuu Kainuun liiton johdolla pohjoisen ja itäisen alueen keskusteluihin, joissa fokuksessa ovat Pohjoisen ja Itäisen Suomen ohjelmat, sekä maakuntakohtaiseen keskusteluun.

TEMn ohjeistuksen mukaisesti maakuntakohtaisissa keskusteluissa keskitytään yhteen teemaan. Kainuun keskustelun aihe tulee olemaan tilannekuvasta nouseva maakunnalle kriittinen aluekehittämisen teema. Kainuun maakuntakohtaisen

ALKE keskustelujen teema tuodaan myöhemmin maakuntahallituksen päätettäväksi.

Erillisliitteenä ALKE keskustelujen prosessin kuvaus (ALKE-keskustelut 2024).

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta, puh. 040 574 0804 tai erityisasiantuntija Henna Sormuselta 044 410 0733 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Mhall 04.03.2024 § 42
216/07.08/2023

Vuoden 2024 aluekehittämisen keskustelujen keskeisimpänä lähtökohtana on pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman pohjalta laadittu aluekehittämispäätös, jonka valtioneuvosto hyväksyy alkuvuodesta 2024.

Alueiden uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) päätti 2023 joulukuun kokouksessa keskustelujen järjestämisestä neljänä maakuntien yhteisenä tilaisuutena. Lisäksi maakunnilla on mahdollisuus keskustelujen yhteydessä varata aika maakuntakohtaiseen tapaamiseen ministeriöiden kanssa.

Maakuntien yhteiset keskustelut toteutetaan itäisen, pohjoisen, eteläisen ja läntisen Suomen maakuntien kanssa. Kainuu osallistuu sekä itäisen Suomen että pohjoisen Suomen keskusteluihin. Keskustelut järjestetään Teams-kokouksina ja ne ajoittuvat huhtikuulle. Tiistaina 16.4.2024 on Itäinen Suomi. Torstaina 18.4.2024 on Pohjoisen Suomen keskustelu sekä Kainuun maakuntakohtainen keskustelu.

Useamman maakunnan yhteisen keskustelun fokuksessa ovat maakuntia yhdistävät poikkialueelliset, yliajalliset teemat ja alueiden välisen yhteistyön mahdollisuudet. Hallitusohjelman pohjalta tällaisia ovat selkeimmin Pohjoisen ja Itäisen Suomen ohjelmatyö ja niiden keskeiset sisällöt alueiden elinvoiman vahvistamiseksi. Keskeisiä lähtökohtia ovat kestävä kasvun mahdollisuudet ml. puhdas siirtymä ja investoinnit sekä muut alueiden elinvoimatekijät. Toimintatavallisesti keskusteluissa haetaan uusia yhteistyömalleja sekä alueellisesti että eri sektoreiden kesken.

Keskustelujen asialistat valmistellaan maakuntaliittojen ja ministeriöiden yhteistyössä. Valtioneuvoston puolella yhteensovitus tehdään ministeriöiden edustajista koostuvassa VN-verkostossa.

Useamman maakunnan yhteisen keskustelun asialistalla voi olla enintään kaksi erillistä asiakokonaisuutta. Keskustelu jäsentyy lyhyeen ennalta valmisteltuun teeman avaukseen sekä alueiden että valtioneuvoston puolelta, minkä jälkeen käydään varsinainen keskustelu.

Maakuntakohtaiset keskustelut ovat aluekehittämispäätökseen sekä maakunnan tilanne- ja kehityskuvaan perustuvia tiiviitä tapaamisia, jotka tarjoavat mahdollisuuden yhden kunkin maakunnan kannalta keskeisen poikkihallinnollisen teeman käsittelyyn. Keskustelusta laaditaan muistio mutta sen perusteella ei tehdä varsinaisia johtopäätöksiä.

Maakuntakohtaisen keskustelun teema ja osallistujat tulee ilmoittaa 20.3.2024 mennessä.

Erillisliitteenä TEMn ohjeistuskirje vuoden 2024 ALKE keskusteluista.

Lisätietoja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikkaalta p. 040 5740 804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun ALKE keskusteluista sekä valtuuttaa Kainuun liiton viraston valmistelemaan ALKE keskustelujen sisällön ja päättämään Kainuun maakuntakohtaisen ALKE keskustelujen teeman ja osallistujat.

Maakuntahallituksen päätös

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
